

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljam velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnništvo in ekspedierja v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeziških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-štev. 74.

Štev. 296

V Ljubljani, v sredo 28. decembra 1898.

Letnik XXVI

Deželni zbor kranjski.

Ob desetih je daroval v stolnici slovesno sv. mašo poslanec kanonik Kalan, katere so se vdeležili presvetli knez in škof in mnogi drugi poslanci.

Ob najstih so se zbrali na starem strelišču poslanci v prvi seji, katere se je vdeležil tudi knez in škof dr. Anton Jeglič.

Deželni glavar Oton pl. Detela je otvoril zborovanje ter dal besedo zastopniku vlade. Deželni predsednik excel. baron Hein prečita cesarjevo sporočilo kot odgovor na adresu deželnega zbora kranjskega. Sporočilo slove:

Deželnemu odboru Moje vojvodine
Kranjske!

O priliki 50letnice tistega dne, katerega sem zasedel Svoj prestol, je sklenil deželni zbor Moje ljubljene vojvodine Kranjske, Mi po odposlanstvu pokloniti udanostno izjavo deželnega zastopa in v adresi svečano izraziti želje, ki izvirajo o tem pomembnem spominskem dnevu iz zvestobe in udanosti do Mene in Mojega rodu, iz ljubezni do ožje domovine in iz skrbi za blagor monarhije.

Vsled globoke žalosti, v katero je zavila Mene in Mojo hišo smrt Moje, sedaj v Bogu počivajoče soproge Nj. veličanstva cesarice in kraljice Elizabete, ni moglo priti odposlanstvo na Moj dvor.

Toda rad jemljem na znanje udanostni izraz deželnega zbora in mu izrekam za njegovo lojalno izjavo Svojo cesarsko zahvalo.

Jaz vem, da odgovarja dinastična zvestoba, ki se kaže v tej izjavi, čustvom prebivalstva, katero zastopa deželni zbor, in da obsega v sebi zagotovilo neomajno se držati zveze z monarhijo, katero je krepko in trdno združila Božja previd-

nost v večstoletnem, preslavnem zgodovinskem razvoju.

V usodah Mojega petdesetletnega cesarjevanja, polnih izprememb, sem našel v vedno izkazani požrtovalnosti in vdanosti Svojih zvestih narodov varno oporo prestola. Ona daje, karkoli je skritega v krilu bodočnosti, zanesljivo jamstvo, da ostane neprikračena moč in uglednost države.

Oprto na pravice posameznikov, zajamčene v državnih osnovnih zakonih, in na enakopravnost narodov se je povsod lepo povzdignila duševna in materialna kultura.

Skrbni gojitvi posameznih delov, neobhodno potrebni za neprestani napredek celote, more le koristiti, ako se podeli pri razvijanju javnih uredb deželnim zastopom, ki so v prvi vrsti poklicani, da pazijo na interese blagostanja, primerno polje, da vrše svoje ustavne pravice.

Jaz upam in želim, da provzroči vkljub vsem nasprotstvom v mišljenju in stremljenju resna volja do stvarnega pospeševanja duševnega in materialnega blagostanja, da se doseže sodelovanje vseh močij, oprto na mesebojno spoštovanje pravic in na pravičnost.

Vsem delom deželnega zbora, zasnovanim v tem duhu, ne bode manjkala Moja vladarska skrb.

S tem pošiljam deželnemu zboru Svoj cesarski pozdrav.

Dano na Dunaju dne 22. decembra 1898.

Franc Jožef I. r.

Thun I. r.

Deželni glavar potem pozdravi dež. poslance rekoč:

Z Najvišjim patentom Njega Veličanstva z dne 17. decembra 1898 bil je sklican deželni zbor vojvodine Kranjske na današnji dan.

Najljubneje pozdravljam gospode deželne poslance in prevzvišenega gosp. deželnega predsednika kot zastopnika visoke vlade, konstatujem sklepčnost visoke zbornice ter otvarjam dežel. zbor vojvodine Kranjske in današnje sejo.

Visoka zbornica je udano in spoštljivo sprejela Najvišje cesarsko sporočilo.

Radostno smo slišali, da je Njega Veličanstvo prepričano, da v adresi dežel. zbora izražena dinastična zvestoba, odgovarja čutom celega prebivalstva vojvodine Kranjske in da obsega v sebi zagotovilo nerazrušljive zveze z monarhijo, katero je krepko in trdno združila Božja previdnost.

Velepomenljiva je tudi izjava v Najvišjem sporočilu, da more le koristiti celi monarhiji, če se skrbno gojijo interesi nje posameznih delov, in se v to svrhu podeli deželnim zastopom, ki so v prvi vrsti poklicani, da pazijo na te interese, primerno polje, da vrše svoje ustavne pravice.

Visoka zbornica se tudi gotovo strinja z nado in željo presvetlega vladarja, da se vkljub vsem nasprotstvom v mišljenju in stremljenju doseže sodelovanje vseh močij, oprto na spoštovanje pravice in pravičnosti — v blagor in korist cele Avstrije.

Tužni spomin vzbudile so v sporočilu Njega Veličanstva besede, ki omenjajo grozno nesrečo in žalost, katera je zadela presvetlega cesarja in celo monarhijo, ko je satanska roka nečloveškega zločinca zabodla kruto jeklo v najblažje srce na svetu, v srce nepozabne cesarice Elizabete, katero so narodi cele monarhije ljubili in spoštovali kot angelja milosti in dobrote, in s katero je ugasnila svetla zvezda, ki je svetila iz visočine ces. prestola.

Sredi veselih priprav za dostojno slavljenje 50 letnega vladanja presvetlega cesarja zadela je grozna vest o umoru presvetle cesarice narode

LISTEK.

Iz predalov suhoparnega številkarja.

(Dalje.)

Kako pripraven in vztrajen je bil, kaže tudi sledeče. Neko nedeljo namreč trdi v družbi, da zna oni, ki ume dobro voditi mašino, tudi vsa druga ročna dela. »Črevlje tudi?« vpraša ga sestra šaljivo. »Da tudi črevlje, zakaj pa ne?« odgovori Jurij drzno in obljubi, da prinese družbi ob tednu črevlje, katere napravi sam. Vsi se smejejo in ne mislijo dalje na njegovo obetanje. George pa sede k delu in res napravi par črevljev tako dobro, da se jim je mogel vsakdo čuditi. Od tega dne dobiva mnogo dela od delavcev. Dasiravno jemlje za taka dela le malo plače, prihrani si za nekaj let vender toliko, da smé resno misliti na ženitev.

Ni pa samo krpal črevljev in obleke, tudi ure je popravljal ter kmalu zaslužil kot dober urar. To pa tako-le:

On postane nadzornik pri mašini v Willington Quay, tam si pridobi hišico, vredí svoj dom in se oženi l. 1802. Nekega dne čita, da deluje v v Newcastle s čudovitim vspehom mašina, katero

sta izumila Watt in Bulton. Takoj se mu vzbudi želja, da bi si jo ogledal. Res gré tje in se natančno pouči o delovanju in vodstvu nove mašine. Z malimi darili za ženo se vrača vesel domov. Pa kako se prestraši, videč, da gori njegova hiša. Hišo so sicer rešili, toda mnogo stvarij je bilo poškodovanih, posebno hišna ura, najdražja stvar vse njegove oprave. George razdene uro, jo dobro osnaži, ustavi, kjer treba, nove dele in po dolgem in marljivem delu ura zopet gre. To je bil vzrok, da je kmalu zaslovel tudi kot dober urar in imel je odslej tudi v tej stroki obilo dela.

Toda ni imel sreče; kmalu umre mu žena, ki mu zapusti sina Roberta, kateri postane pozneje največji tehnik svojega časa v železniški stroki. Gré na Škotsko in tam nastopi novo službo, katero vsled nesreče kmalu zgubi. Med tem oslepi še njegov oče in Jurij se poda domov.

Začno se zanj dnovi pomanjkanja, posebno zato, ker mora dati zadnje prihranke in še dolg narediti, da se odkupi vojaščini. Že misli, kako bi se preselil v Ameriko, da si tam zboljša svoje bedno stanje, ker se spremene razmere zanj ugodno.

Leta 1810 so blizu vasi Killingworth sušili jamo, zato postavijo nad njo stroj, da vodo izsesa. Toda stroj noče delovati in noben inženir

ne vé pomoči. To zve Stephenson in stroj natančno ogleda, kmalu zasledi napako in v 3 dneh popravi stroj tako, da prej ko v 2 dneh vso vodo izsesa. Zato ga nastavijo za višjega inženirja pri onih jamah z letno plačo 1000 gld.

Z novo službo neha zanj vsakdanje naporno telesno delo, odslej le nadzira naprave. S tem, da postavi novo močno in trpežno mašino pri oni jami, izumi prvo svoje samostojno delo; nato napravi sesalne priprave pri drugi jami, oboje z najboljšim vspehom. — Za nekaj časa napravi tudi pri pristanišču v Killingtonu samodelujočo napravo za vožnjo premoga. S sijajnim vspehom te naprave in z različnimi poboljški drugod, pridobi si ime kot dober inženir.

Zdaj ima več prostega časa, zato začne prav marljivo sam se učiti in prebirati knjige. Pri tem mu posebno pomaga njegov sin Robert, katerega je bil poslal na višjo šolo v Newcastle. Robert mora tam prebirati knjige in ob nedeljah prinašati seboj kak zvezek v Killingworth, kjer se potem oče in sin marljivo skupaj učita. Če pa knjige ne sme na dom vzeti, jo mora pa do dobrega pregledati in prinesiti s seboj vsaj popise in risarije. Pri tem delu sta se oba veliko naučila, posebno mladi Robert.

(Dalje sledi.)

avstrijske kakor strela z jasnega neba in utopila srca v globoko žalost.

Deželni odbor kranjski se je takoj zbral v izvanredni seji, v kateri je sklenil, da gre deputacija, obstoječa iz vseh članov deželnega odbora k deželnemu predsedniku — da izrazi globoko sožalje cele dežele Kranjske in ga prosi, da to sporoča na Najvišjem mestu, dalje, da se položi venec na krsto preblage ranjke cesarice in da se deželni glavar kot zastopnik deželnega zbora udeleži pogreba Nje Veličanstva presvetle cesarice.

Vsi ti sklepi so se tudi izvršili.

Nadaljuje nemški, da je deželni zbor sklenil poslati posebno odposlanstvo k cesarju povodom njegove vladarske 50letnice, kojega cesar tudi omenja v svojem sporočilu, ki pa ni mogel na Dunaj vsled smrti cesarice. Deželni odbor pa je zato dne 2. decembra tem povodom izrazil čutila udanosti in ljubezni do cesarja potom deželnega predsedstva.

Danes je bilo otvorjeno zasedanje deželnega zbora s cesarskim sporočilom; vem da izpregovorim iz src vseh gospodov poslancev, če predlagam, da kot odmev na sporočilo Najvišjega navdušeno vzkliknemo: Slava Njega Veličanstvu presvitlemu cesarju!

Sporočilo cesarjevo je bilo med čitanjem na več mestih glasno odobravano in ob sklepu burno pozdravljeno. — Deželni glavar povdarja, da bode to cesarsko sporočilo radostno odmevalo po vsej kronovini, kajti v adresi poslancev so izražena čutila udanosti vsega prebivalstva naše dežele. Zbor s slava klici na cesarja pozdravi to sporočilo. Deželni glavar pozdravi kneza in škofa, izražajoč iskreno radost vseh poslancev, da je prišel v njih sredo, da deluje z njimi za duševni in gmotni blagor prebivalstva.

Novi poslanec gospod Ivan Šubic stori obljubo.

Deželni glavar se še spominja pokojnega poslanca Globočnika, povdarjajoč njegovo marljivost pri delih deželnega zbora.

Poslanec Murnik poroča o izvolitvi novega poslanca za Škofjo Loko in Kranj; izvolitev poslanca Šubica se potrdi.

Poslanec Murnik poroča o nadaljnjem pobiranju deželnih doklad. Predlogi se soglasno vsprejmo, jednako po poročilu posl. dr. Schafferja pobiranje naklade od dohodkov najemščine v Ljubljani.

Peti občni zbor

katol. slov. društva za radol. okraj na Brezjah
27. dec. 1898.

Po sv. maši, katero je daroval P. superijor g. Jožef Bizavičar, zbralo se je kakih 100 gorenjskih mož v gostilni Finžgarjevi. Zborovanje je pričel predsednik društva g. Vurnik iz Radolice. Predstavil je vladnega zastopnika g. viteza Kalteneggerja, okraj. glavarja iz Radolice, in omenjal, da današnje zborovanje velja posebno kot jubilejna izjava radol. društva v proslavo 50-letnice vladanja presvitlega cesarja Franca Jožefa. Govornik je prosil navzočega okrajnega glavarja, da naj to izjavo blagovoli predložiti na najvišjem mestu.

Nato nastopi tajnik in blagajnik društva, g. Ažman, gorjanski župnik in deželni poslanec, ter v poljudnem govoru popisuje delovanje in stanje imenovanega društva v pretečenem društvenem letu 1898.

Najpred kaže na ugoden stan društva, ki ne omaguje, ampak stanovitno, če tudi počasi, napreduje. Dočim je društvo štelu pri začetku (l. 1894) le okoli 400 udov, je narastlo to število letošnje leto na 645 udov in je upanje, da se z leti še pomnoži. Govornik je sicer upal, da se bo društvo moglo ponášati v kratkem času s 1000 udi; vendar sedanje razmere ne potrjujejo tega upanja, ker se mnogi odtegujejo društvu, ne da bi bili ravno nasprotni njegovim nameram, ampak ker se sploh vezati nočejo. Ne pomislijo pa, da je le v združenju moč in da ima vsako društvo toliko več veljave, kolikor več udov ima. — Društvo naše ne naklada posebnih težav. Letnina 80 kr., oziroma 1 gld. gotovo ni velika, če se pomisli, da društveniki zato dobivajo časnik Domoljub. Ako bi ga sami naročili, bi morali ravno toliko šteti, ako ga po posredovanju društva prejema, potem ima društvo nekaj dobička. Zato prosi go-

vornik navzoče, da naj Domoljub prejemajo po posredovanju društva, to je po poverjenikih, ker s tem koristijo društvu, da lažje in več stori v prospeh gorenjskega kmeta, obrtnika in delavca.

Društvo je vedno delovalo po geslu: Vse za vero, dom, cesarja! in hoče danes tudi dejansko dokazati resnico tega reka. Če namreč zborovalci pritrdijo, predlaga govornik, naj se iz dohodkov društva letos privoli izvanredni izdatek 200 kron, ki naj se tako razdeli:

100 kron za nameravane škofove naprave kot odgovor na prekrasni pastirski list včerajšnjega dne (sv. Štefana).

50 kron za nameravani spomenik cesarja Franca Jožefa v Ljubljani.

30 kron kot jubilejni dar prekristni družbi sv. Cirila in Metoda.

20 kron kot pristop »Naši straži«!

Ko govornik posamezne točke na drobno pojasni, so navzoči živahno pritrdjevali in vsi predlogi so bili soglasno sprejeti.

Iz nadaljnjega poročila še posnamemo, da je društvo imelo pretečeno leto dva velika shoda; prvega šv. Blaža dan na Bledu pri Petranu, drugega binkoštni ponedeljek popoldne na župnijskih prostorih v Gorjah. Oba shoda sta bila dobro obiskana in posebno drugi je imel ta vspeh, da se je v Gorjah ustanovila kmetijska zadruga, ki se povoljno razvija.

Tudi je društvo po svojem državnem poslancu g. Pogačniku vložilo pri ministerstvih prošnji za vseučilišče in nadsodišče v Ljubljani.

Društvo je imelo dohodkov 151 gld. 91 kr., stroškov pa 59 gld. 79 kr., in se toraj kaže prebitka 92 gld. 12 kr. Ker se je pa danes dovolilo izdati 100 gld., primanjkuje še 7 gld. 88 kr., kateri se bodo pokrili z dohodki prihodnjega leta.

Zelo zanimivo je bilo poročilo državnega poslanca g. Pogačnika, ki je v daljšem, dobro sestavljenem govoru pojasnil razmere v državnem zboru in posebno narisal kritični položaj, v katerem se nahaja slovansko krščanska zveza. (Konec sledi.)

Iz hrvatskega sabora.

Iz Zagreba, 22. decembra.

Hrvatski sabor hitro zboruje. Zakon o prodolženju finančialne nagodbe med Ogersko in Hrvatsko je bil sprejet po dvodnevni razpravi, v kateri vladna stranka ni niti sodelovala, ker se jej zdi nepotrebno vsako razpravljanje, češ, postava mora biti sprejeta, saj tako hoče vodja in njemu se ne gre ustavljati. Ravno tako hitro se je odobrila tudi postava o indenniteti, proti kateri pa ni govorila zedinjena opozicija. Precej na početku razprave je izdala opozicija izjavo, da ne misli sodelovati pri razpravi o indenniteti, nego da jo jednostavno odbija, ker je naloga opozicije, da se bori z vsemi postavnimi sredstvi proti današnji vladi in saborski večini, katero omenjena postava le podpira in vzdržuje. Zedinjena opozicija je tedaj pri tej priložnosti zavrgla vsako debato, ker misli tem obširneje govoriti pri proračunske razpravi po Božiču. Nam se pa ne zdi umestno, da se je opozicija umaknila pri tej razpravi. Res je, da se v hrvatskem saboru ne more voditi obstrukcija, kakor kje drugje, saj je po saborskem poslovniku dovoljeno, že tretji dan v vsakej razpravi uvesti kloturo, vendar pa bi se bilo tudi v treh dneh marsikaj tega povedalo in protivnike prisililo, da tudi oni kaj spregovore. Tako pa jim je bilo lahko delo, in ban se je celo pohvalil, da je tako dobro, ker bo postava vsaj prej potrjena.

Od vladne stranke je spregovoril v obrambo postave dr. Pliverić, morda več radi tega, da je odgovoril dr. Žerjaviću, ki ga je v predzadnji sednici hudo šibal, nego da brani samo postavu. Zanimivo je, da je v svojem govoru tudi ta stember današnjega zistema očitno v saboru priznal, da Mažari kršijo hrvatsko-ogersko nagodbo, kakor je Žerjavić trdil, ali ni imel toliko poguma, da bi povedal, kako bi se dalo tako ravnanje dobrega sosedu zabraniti.

Spregovoril je proti postavi tudi vodja čiste stranke prava dr. Frank, ki noče biti solidaren nikdar z ostalo opozicijo. Dokazuje zopet v svojem govoru, kako je Hrvatska preobložena z davki in kako mora preveč plačati za zajedniške posle. Na oponašanje opozicije, da se je dal izvoliti v regnikolarno deputacijo za vrejenje finančialnega

odnošaja med Ogersko in Hrvatsko, odgovarja, da je prevzel ta mandat le zato, da natanko dokaže finančialni odnošaj med Ogersko in Hrvatsko, a da bode v tem odboru deloval za finančialno samostalnost Hrvatske, ker samo s samostalnimi finančijami more Hrvatska sploh postati samostalna.

Ta govor je tako deloval na Davida Starčevića, da se je izjavil v svojem govoru, da bode v bodoče podpiral tudi Frankovo stranko, ker je ona proglasila za svoj program popolno samostalnost Hrvatske. To izjavo je burno pozdravila galerija, katerej se je pa saborski predsednik precej zagrozil, da jo bo dal izprazniti, če se ne umiri.

Izjava Davida Starčevića je hvalevredna, ker hrvatske opoziciji je treba zares sloge v vsakem pogledu, vendar pa je poznato, da se za samostalnost Hrvatske ne bori samo čista stranka prava, nego vsa zedinjena opozicija, katere član je tudi sam David Starčević. Ta izjava je dala povod, da se je raznesel po zunanjih časopisih glas, da se drobi sloga zedinjene opozicije, kar pa vodstvo odločno oporeka, češ, da izstop jednega člana njenega še ne pomeni razpad celega kluba. Na ta način bi bil tedaj David Starčević pristopil k čistem, kar seveda samej zedinjeni opoziciji nič ne škodi, kajti Starčević ostane vedno isti opozicijski nalec, bil on v taboru zedinjenih ali pa čistih.

(Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. decembra.

Božični glasovi v avstrijskih listih so z ozirom na sedanji zmedeni položaj večinoma malo veseli. Posebno Jugoslovani imamo še vedno prav malo nade na vspešno rešitev premnogih perečih vprašanj, ker vlada še vedno ne kaže potrebnega poguma in se bolj ozira na kričaške naše nasprotnike, kakor pa na stiskani in zatirani slovanski rod na jugu. Bolj zadovoljni so že naši bratje na severu, ker se jim je v zadnjih dneh izpolnila marsikatera želja. »Narodni Listy« natevajo s precejšnjim zadovoljstvom pridobitve mladočeškega kluba ter kažejo posebno na pridobitve v Šleziji. Seveda se tudi njim še ni izpolnila poslednja želja, vendar pa, v svesti si precejšnje moči, stavijo večje nade na bodočnost. V nemško-liberalnih in radikalnih listih kajpada tudi sedaj niso umolknele znane jeremijade o »krivicih«, ki se gode nemštvu v Avstriji vsled »predrznosti« Slovanov. V koliko so te tožbe upravičene, je znano vsem treznim politikom. Splošno pa božične slike niso nič kaj svetle in jasne.

Deželni zbori snidejo se torej danes h kratkemu, k večjemu dva ali tri dni trajajočemu zasedanju. Današnja prva seja se prične povsodi s cesarjevo zahvalo. Dotično pismo je popolno jednako sestavljeno za vse deželne zastope, le češki deželni zbor bo baje po najnovejših poročilih venderle izvzet. Zanj je baje pripravljeno pismo, v katerem se bo govorilo tudi o razširjenju deželne avtonomije in o nekaterih čeških postulatih. Vlada se torej vender noče popolno zameriti češkemu zastopniku, ker jih nujno potrebuje v drž. zboru. Mesto odstopivšega maršalovega namestnika dr. Lipperta je bil minulo soboto imenovan nemški posl. Werunsky za namestn. dež. maršala. Vender pa nemški radikaleci niso tudi s tem korakom zadovoljni in še vedno zahtevajo, naj se nemški poslanci ne udeležijo tega zasedanja, dokler vlada ne ustreže njih »upravičenim« zahtevam.

Budžetni in nagodbent provizorij uveljavita se te dni s posebnimi cesarskimi naredbami, jednako kakor se je zgodilo minulo leto. Posebna naredba določevala bo, da sme vlada za dobo šestih mesecev pobirati dosedanje davščine in s temi dohodki pokriti redne stroške. Nadalje se objavi te dni cesarjevo lastnoročno pismo na oba ministerska predsednika, s katerim se za pol leta določa dosedanja kvota, ter nagodbent provizorij za isto dobo. Lani je bila naredba o provizoriju objavljena za jednako dobo, mej tem ko sta bili ostali naredbi uveljavljeni za celo leto.

Božični nagovor sv. Očeta. Povodom letošnjih praznikov poklonil se je kot po navadi tudi letos sv. očetu kardinalski zbor, in sicer minuli petek, v katerega imenu je kardinal Parocchi izražal čestitke sv. očetu. Papež se je v prisrčnih

besedah zahvalil za dokaze neomejenega sočutja. Zahvaljeval se je božji previdnosti, ki mu še vedno ohranja življenje, katero hoče do zadnjega porabiti v božjo čast in slavo. Potem pa je sv. oče nadaljeval nekako takole: Leto osemindvečseto nam je naklonilo le preveč britkostij, in mej temi nekaj tako groznih, da človeka straši že spomin na nje. Le preupravičeno je, da se civilizovana Evropa snide k posvetom z namenom, da bi napravila jez nečutenim in zversko divjim revolucijonarnim težnjam. Toda zaželjenega vspeha ne bo tako dolgo, dokler zopet ne oživi v narodih in vsem državnem ustroju sveti strah božji, najvišje načelo vse morale. Še drugi dogodki, nikakor veselega spomina, označujejo h koncu se nagibajoče leto, katere smo specijelno označili in obžalovali v svojem pismu na episkopat in ljudstvo italijansko. Nasprotno se nam tudi prihodnje leto več kot po enem znamenju ne pokazuje nič kaj srečno, posebno še z ozirom na slobodo katoliške cerkve v Italiji. Težavni položaj papeža, ki je tako škodljiv za njegovo dostojanstvo in za vzvišene interese, katere zastopa, jim še ne zadostuje. Oni del časopisja, ki se pogumno bori za vero in moralne interese, je predmet najsramotnejih obrekovanj, in kar je še pomenljiveje, na stoteri način žaljeni in mučeni duhovščini prete z novimi strogostimi. Duhovščina je stan, ki je po svojem značaju in stanovski dolžnosti najbolj oddaljen od vsake prekucuške nakane, za kar imamo ravno v poslednjih dogodbkih neovrgljive dokaze. Toda to ne koristi nič: zanj je pokorščina do apostolske stolice, borba za njene pravice, podpiranje njenih namenov — le politična pregreha. Toda italijanska duhovščina je opetovano pokazala, da se ne straši pred takimi napadi, in tudi velik del lajkov vztraja z božjo pomočjo na njeni strani neomajno v ljubezni do rimskega papeža, kakor tudi nič manj v veri v katoliške resnice. — Konečno podeljuje papež vsem zbranim apostolski blagoslov.

Proračun mestnega zaklada za leto 1899.

odobren v seji mestnega zbora ljubljanskega dne 23. decembra 1898.

A. Redna potrebščina.

I. Uprava v obče.

1. a) Funkcijska pristojbina županova s stanarino	3600 gld.
b) Funkcijska pristojbina okrajnega načelnika na Barji	40 »
2. Plače uradnikom :	
a) konceptno osebje : 12670 gl.	
b) stavbinski urad	9011 »
c) mestni komisariat	4800 »
d) mestno knjigovod.	6221 »
e) mestna blagajna	6795 »
f) pisarnično osebje	9260 »
	48757 »
3. Redarstvo	30795 »
4. Plače slugam	5905 »
5. Deputati in druge potrebščine	4995 »
6. Nagrade in podpore	1900 »
7. Mirovine in miloščine	11870 »
8. Pisarnične in druge potrebščine	9347 »
9. Potni stroški	1600 »
10. Nočne patrulje in talije za prijetja	425 »
11. Oskrbovanje vjetnikov in potrebščine po ječah	705 »
12. Razni upravni stroški	800 »
13. Dispozicijski fond	1500 »
14. Naročnina za telefon	200 »
Svota I. poglavja	122439 gld.

II. Uprava mestne imovine.

1. Poslopja in zemljišča :	
a) Davki	1620 gld.
b) vzdrževanje mst. poslopij	7535 »
	9155 gld.
2. Vrednostni papirji	1887 »
3. Mestne davščine :	
a) tržni stroški	85 gld.
b) naprava pasjih mark	26 »
c) sejmišče	400 »
d) razni stroški	50 »
	561 gld.
4. Podturnska graščina	5025 »
Svota II. poglavja	16628 gld.

III. Ceste, ulice, trgi in sprehajališča.

1. Poprave in vzdrževanja :	
a) mestne ulice, ceste in trgi	18500 gld.
b) iska, šmartinska in črnovaška cesta	2500 »
c) mostovi in ograje	2900 »
d) vodnjaki, kanali jarki	2600 »
e) drevoredi in drevesnice	375 »
f) razni stroški	200 »
	27075 gld.
2. Čiščenje mesta	13500 »
3. Razsvetljava mesta	18000 »
Svota III. poglavja	58575 gld.

IV. Zdravstvene in blagotvorne zadeve.

1. Zdravstveni stroški :	
a) plače	6985 gld.
b) razne potrebšč.	2863 »
	9848 gld.
2. Blagotvorni stroški :	
a) ustanove	1000 gld.
b) doneski in sicer :	
1. Elizabetini otroški bolnišnici	500 gl.
2. Nedostatek ubožn. zaklada	8000 gl.
3. Lj. kuhinji	50 gl.
4. Vseučiliškemu zav. v Beču	25 gld.
5. Za zdravljenje skrofuloznih otrok v Gra-dežu	300 gl.
6. Članarina mariborskemu društvu za odp. k.	5 gl.
7. Prinos za kemično poskušev.	200 gl.
	9080 gld.
	10080 gld.
Svota IV. poglavja	19928 gld.
(Dalje sledi)	

Dnevne novice.

V Ljubljani, 28. decembra

(Deželni zbor kranjski) ima danes popoldne zopet sejo, v kateri dokonča svoje delo.

(Prezentovana) sta Franc Košir na župnijo Col in Jakob Pavlovčič na župnijo Suhor.

(Shod v Katoliškem domu.) Na sv. Štefana dan dopoldne ob 10. uri je priredilo slovensko katoliško delavsko društvo v dvorani »Katoliškega doma« ljudski shod. Poročal je gosp. državni poslanec dr. Krek o delovanju državnega zbora in političnem položaju. Gospod poslanec je dejal, da državni zbor ni zmožen kaj resnega prirediti. Vzroka zato je iskati v naravni posledici birokratičnega sistema prejšnjih in sedanjih časov. Delalo se je z vsemi silami v ponemčevanju nemških narodov v državi. Posledica temu je zguba laških pokrajin in ustanovitve nesrečnega dualizma. Vse uradništvo, posebno višje, je delovalo za germanizacijo in veljavo nemškega naroda in jezika. Naravno je, da je zrasel greben Nemcem. Wolf in Schönerer sta naravna sadova naše birokracije. Dokler se narodno vprašanje ne reši, tako dolgo tudi državni zbor ne bode mogel za ljudstvo nič dobrega ukreniti. Toda niti sedaj ne vidi naše visoko uradništvo potrebe pravičnosti proti vsem. Mi od vlade ne zahtevamo podpore, pač pa zahtevamo, da nam dá prostost, razvijati se v narodnem duhu. Zveza z Nemčijo in Italijo nam je škodljiva, ker preveč vpliva na notranji razvoj avstrijskih narodov. Proti Thunu se vzdiguje vse nemško časopisje, ker je pošteno in pravično zavrnil Nemčijo glede izгона Slovanov iz Prusije. Zveza z Rusijo bi bila naravnejša in koristnejša za našo državo. Rusija ima še trdno družinsko organizacijo, kar jo krepi na vse strani. To organizacijo ondi podpira vlada. — Tudi pri nas bi morala država gledati, da se zasnuje krščansko družinsko življenje, s čemer bi se rešilo socialno vprašanje. Dalje pravi, da do

sedaj še ni dobil prave prilike nastopiti v zbornici, ker noče govoriti skozi okno. Pač pa se bode nudila prilika v bodoče, ko se ustanovi socialno politični odsek in bodo njega predlogi prišli pred zbornico. Konečno gosp. poslanec obljubi, da se zopet kmalu vidimo na skupnem shodu, in apeluje na nasvete kršč. socialcev v prihodnje. (Burno ploskanje je bilo dokaz, kako dobro so ga zborovalci umeli.) Ker se ni nihče oglasil k poročilu, je dobil besedo Gostinčar k drugi točki. Ta se je pritoževal nad prodajalci premoga in premogovno družbo v Trbovljah. — Shod se je izrekel, da se naroči g. poslancu, naj skuša pri osrednji vladi izposlovati prepoved kartelov, ki škodujejo ljudstvu v obče. Nato je predsednik zaključil shod.

(Božična veselica.) Na sv. Štefana dan zvečer ob 6. uri je priredilo naše vrlo pevsko društvo »Zvon« božičnico. Ljudstva je bila prostorna dvorana kar natlačena. Vse točke dnevnega reda so se izvršile prav povoljno. Videti je bilo, da ima naše ljudstvo posebnih simpatij do tamburanja. Vse točke so se morale ponavljati, tako tudi pri pevecih, ki so pokazali, da je »Zvon« pod spretnim vodstvom g. Jeraja napredoval. Komičen prizor : Joškovo potovanje v Sibirijo, je obudil veliko smeha, toda bil je predolg. Pri prosti zabavi spregovoril je Gostinčar o pomenu božičnih veselic naše organizacije. Spomnil se je dike slovenskih socialcev gosp. dr. Kreka, ki praznuje predvečer svojega godu, z željo, da bi ga nam Bog ohranil še mnogo let. Pozno že prišel je dr. Krek sam na veselico, ki je bila skoro že končana. — Gosp. poslanec zahvalil se je za vsa voščila in dejal, da ga posebno veseli, da se pri naših veselicah vdeležujejo cele družine, da se tako skupno razveseljujejo. Tako se je končala tudi veselica prav lepo in čvrsto na vse strani.

(Iz Idrije.) Sv. Štefana večer je imelo katoliško delavsko društvo prav lepo božičnico v dvorani pri »Črnem orlu«. Bil je zares pravi družinski večer, kjer so bile zbrane premnoge družine vseh stanov, uradniškega, meščanskega in delavskega. Kot jedna družina so stali pod božičnim drevesom, poslušali krasno petje moškega in mešanega zbora pod spretnim vodstvom neumornega c. kr. učitelja A. Šabeca, kateremu moramo na krasnem vspehu pri Sattnerjevem zboru: »Pozimi iz šole« od srca čestitati. Premolke med petjem je izpolnjeval orkester, ki je takisto izvršil dobro svojo vlogo. Namen in pomen božičnice je označil v govoru gospod F. S. Finžgar, ki je naslikal šumeči in hrumeči Betlehem — pa tihi hlev — v mestu prepir strank — mir v sveti družini ter dokazoval, kako žalostno se kosajo in trgajo družine in da je temu vzrok napačni moderni tok po kvarljivi, nepravi svobodi. Končal je s željo, da se utrdi v družinah neomajana krščanska ljubezen, omenjal zadnjega pastirskega lista ter končal s prošnjo na božje detece: »Da vsaka bila bi družina — Krščanska vselej in jedina.« K sklepu smo se divili lepim živim podobam iz Jezusovega življenja. Nazadnje je pa mnogo veselja povzročala zabavna loterija na korist društvu. Končamo in voščimo društvu veselo novo leto: Floreat, crescat!

(Od Sv. Gregorja) Tatje vlomili so sv. Štefana dan čez polnoč v prodajalnico župana Fran Oblaka pri Sv. Gregoriju. Prizadevali so si pri omreženem oknu in zlomili so debelo vod, vendar niso mogli omrežja vlomiti. Na to so sneli zunanje okno pri kuhinji in notranje utrli. Skozi kuhinjo so udrli v vežo in od tod v prodajalnico. K sreči je vzel gospodar ves denar iz prodajalne, le zavrtkov s 25 gld. je pozabil, katere so lopovi odnesli. Bilo je ravno med jutranjim zvonjenjem, ko so jih domači začutili in prepadili. Pobrli so tudi nekaj smodk, smokev, kuhinjske posode in obleke. Posodo, smokev in obleko so zložili v rjuho in jo spravili za sosedov hlev, pa so vse to v naglem begu popustili. Nedvomno so bili lopovi ciganje, ki so bili sveti večer pri županu in celo pri polnočnici v cerkvi. Bili so zlodejci celo oboroženi in hvaležni smo, da se ni kaj hujšega pripetilo.

(S Črnega Vrha nad Idrijo.) Tukajšni vaščani so se zelo razveselili, ko so brali novico, da je v domači vasi sezidano novo župnišče. Hiteli so pogledat novo stavbo, a te ni bilo nikjer v vasi. Od Poldeta do Klepeca so romali — novega župnišča ni bilo nikjer, na starem mestu pa še zdaj

stoji ono poslopje, ki vsako ime preje zasluži, kot — župnišče. Na Kranjskem skoraj gotovo ni jednakega župnega dvorca. Vsaj imamo v Črnem Vrhu res poseben »farovž«. V pritličji je hlev in drvarnica, v prvem nadstropji stanuje g. župnik, v drugem g. kapelan, pod streho pa vsak večer delajo podgane take koncerte, da jih je res veselje poslušati. Za novo župnišče je nabranih par tisočakov — prostora zanj pa še sedaj ni dobiti. Res hvaležni bi bili Črnovrščani na nepričakovani metamorfozi, ki je, žalibog, splavala tako naglo po vodi. — Jubilejno slavnost smo tudi tukaj slovesno obhajali. Na predvečer je bila razsvetljava. Posebno se je ponašal zvonik, ki je bil ves v lučicah, za njim pa tudi šolsko poslopje, ki je bilo zelo okinčano. Zgornji konec je imel malo zamude, pa to nič ne dé, ker za razsvetljava ni bilo nič dogovorjenega. Drugi dan je bila ob 10. slavnostna sv. maša. Potem so se razdelile med bivše vojake spominske svetinje. V šoli je bil kratek nagovor. Po odpeti prvi kitici cesarske himne je šla šolska mladina z občinskim odborom in krajnimi šol. svetovalci pred cerkev, kjer se je po primernem nagovoru g. župnika postavila posebna cesarska lipa. S trikratnimi »Živijo«-klici se je završila slavnost.

(Društva sv. Jeronima knjige) za l. 1898 so došle ljubljanskemu poverjeništvu, ki jih posredovanjem gosp. I. Bonača razpošlje tukajšnjim maloštevilnim članom — dosmrtnikov je 17, letnikov samo 7. Društvo sv. Jeronima izvršuje pri Hrvatih isto nalogo, kakor pri nas družba sv. Mohorja. Letošnjim, ravnokar izišlim knjigam svetojeronimskim, je vsebina jako izbrana. Koledar »Danica« za l. 1899, natisnjen v 48.000 izvodih, objavlja poleg krajših povesti tehtovite članke, med drugim o 60 letnem mašnem jubileju prevzv. dijakovskega škola Josipa Jurija Strossmayerja, o banu Jelačiću, o zagrebškem škofu Borkoviću. Okrašen je ta izborna urejeni koledar z mnogimi slikami. Za »Danico« najboljše letošnja svetojeronimska knjiga je dr. Josipa Pazmana »Život bl. djevice Marije« I. del. Najzanimivejša pa je brez dvoma knjiga, ki jo je napisal svetojeronimskim članom J. Gollner: »Staroslavni«. Tu razkriva pisatelj preprostemu narodu zanimivo sliko življenja, običajev in vere naših poganskih pradedov. Znana pisatelja Osman Azis sta v četrti letošnji društveni knjigi podala šest lepih »Pripovijesti iz bosanskoga života«. Omeniti treba še pete knjižice: »Domače lje-karne«, ki jo je po Kneippovih skušnjah napisal učitelj Škender Horvat — Pet knjig, obsegajočih 45 tiskanih pol, dobi letos vsak član svetojeronimskega društva. Letnina znaša samo 50 kr. Kdor hoče postati dosmrtni član, plača enkrat za vselej 5 gld. Člane za l. 1899 sprejema tukajšnji društveni poverjenik župnik Ivan Vrhovnik ali pa njegov pooblaščenec g. knjigovezec in trgovec Ivan Bonač.

(Glas z Dunajske ceste.) S zgradbo nove topničarske vojašnice se je promet na gorenjem delu Dunajske ceste znatno poživil. Ker pa je vojašnica od notranjega mesta precej oddaljena, rabijo gospodje častniki večinoma biciklje, katerih je zjutraj, popoldne in proti večeru, torej v času, ko je tudi ostalega tu bivajočega občinstva na cesti mnogo, največ videti. In ti častniki-kolesarji si dovolijo občinstvu nasproti marsikaj. Tako n. pr. imajo o našem cestno-policijskem redu popolnoma napačne nazore. Menijo namreč, da je prostor za kolesarje določen na stranskih potih, a občinstvo da je dolžno hoditi po srednji cesti. Brez dvoma mora na slehernega človeka napraviti vrlo neugoden utis, če tak častnik za občinstvom zvoni in vpije, da se naj umakne na cesto. In to opominjanje ni vselej ravno uljudno, večkrat, človek bi rekel, naravnost oholega in predrznega značaja. Ker se v obče slišijo tožbe o netaktnem obnašanju teh novih, sicer dobro došlihih gostih, pozivajo se javni red vzdržujoči organi, da z isto energijo, s katero so pričeli pred nekaj časom preganjati s stranskih potov neuke mlekarice, opomnijo i olikano vojaško gospodo, da ima v takih slučajih tudi gotove dolžnosti do občinstva. — Zraven bi ne bilo odveč opomniti, da je Dunajska cesta v nje gorenjem delu skrajno zapuščena in le redkokedaj jo poseti mestna policija, in zgodilo se je že, da so neke nedelje večer mirno domu idočega dijaka pretepal in mikastili s Posavja idočim ljubljanskim veseljakom in

ga občutno ranili, ne da bi o tem slutila tudi količjak slavna policija. Drugič se bo zgodilo, da bodo ob razsvetljeni največji in najpoglavitejši cesti koga bili prav kakor na vaski gmajni brez ovire. Torej toliko slavni mestni policiji ad illustrandum et informandum. A. C.

(Gostovanje gospe L. Brücklove.) Intendanci slovenskega gledališča so dohajala z dežele v zadnjem času opetovano vprašanja, kdaj se bo klasična Verdijeva opera »Aida« zopet pela. Tem rojakom bode torej z gostovanjem zagrebške primadone, gospe L. Brücklove, ki je prav v ulogi egiptovske sužnje Aide izvrstna, prav posebno ustrezno. Gospa L. Brücklova dospe že jutri v Ljubljano. Zunanje goste opozarjamo, naj se radi vstopnic pravočasno oglašé! Gostovanje bo 30. t. m.

(»Der Süden«.) Edini časopis za politične, kulturne in gospodarske koristi Hrvatov in Slovencev v nemškem jeziku, izhajajoč na Dunaju, svršil je prvo dobo svojega razvitka. Akoravno je bil časopis »der Süden« ustanovljen o najgorši dobi, pridobil si je tekom pol leta vendar mnogo prijateljev, ne samo mej Hrvati in Slovenci, temveč tudi med drugim slovanskim svetom. Da, celo med Nemci je našel naročnikov, najboljši dokaz, kako potreben da je bil ta list, ki so ga ustanovili odlični slovenski in hrvaški zastopniki v državnem zboru. Ta časopis, ki je izhajal skraj po dvakrat na mesec, začel je od začetka novembra izhajati po trikrat na mesec, ne da bi se bila stari naročnikom naročnina povišala. Od mnogih strani dohajajo vesti, da bi list skoro postal tednik. To bode pa le takrat mogoče, ko bode za tedensko izdavanje dovolj naročnikov. Vže s tem, da list izhaja trikrat na mesec, so stroški večji, nego naročnina. Zato prosimo slovenske in hrvaške rodoljube, katerim je na tem ležče, da more ta list dosežati svoje svrhe, da se nanj naročevajo, naročevanje lista čitalnicam, gostilnicam, kavarnam in domoljubnim zavodom priporočujejo. Velike važnosti za list so tudi oglasi (inserati) posebno za one tvrdke in pojedince, koji trgovinskih in družih zvez izvan slovenskih in hrvatskih dežela žele. Uredništvo in upravnništvo lista »Der Süden« nahaja se na Dunaju I, Plankengasse 4. Celoletna naročnina znaša 3 goldinarje, pololetna 1 gold. 65 kr.

(Harlekinade.) Iz Trsta: Božični dan je bil v gledališču »Politeama« v Trstu tisti protest Lahonov proti pazinskemu gimnaziju. Protesta se je udeležilo zdaj samo povabljenno občinstvo iz onih vrst, ki sestavljajo v Primorju kontingent protipostavnosti in krivice ter brezobrazne krutosti. Na tem protestu so govorili že znani ljudje z magistrata in poetični Hortis. Metale so se fraze o slovanski požrešnosti in se zatrjevalo, da gimnazij v Pazinu le še povzdigne italijansko stvar. Po protestu se je usipala sodrga tuleč in pojoč preko policije po mestu. Pred ital. konzulatom so se komedijaško odkrivali, pred stanovanjem dr. Mandiča pa kričali »abbasso le pipe«! (»pipe« so jim namreč strešice na slovenskih »č«, ki jih bodo v oči). Vsa stvar je bila sama navadna komedija, s kakršnimi operira iredenta vselej, kadar hoče onemogočiti kako slovansko vprašanje v Primorji ter vstrašiti vladu s tulenjem in hrupom. Sedaj se pa to menda vender ne posreči, kajti utegnejo biti resnične besede, ki jih je baš te dni izustil jako odličen gospod: »mit solchen Harlekinaden werden sie nichts erreichen«.

(Izjava.) Podpisani odbor izjavlja, da g. Ign. Nadrah, kaplan v Tržiču, ni v nikaki zvezi s »I. tržiškim delavskim konzumnim društvom« in da tudi pri ustanovitvi istega ni storil niti ene črte in tudi ne enega koraka. Zato naj naši nasprotniki niti najmanjšega povoda za tako krute napade, kakor ga sedaj napadajo. Tudi društvo sv. Jožefa ni v nikaki zvezi s konzumnim društvom, kateremu je gosp. Nadrah zaslužen predsednik. Mi smo si popolnoma sami s pomočjo nekaterih tovarišev iz Ljubljane ustanovili »konzumno društvo«. Obžalujemo, da se g. Ig. Nadraha dela tako nečuvna krivica, in pozivljemo naše nasprotnike in krute sovražnike, da puste g. Nadraha v miru, in ako komu kaj leži na srcu, naj nam pove, nikakor pa gosp. kaplanu, kateri ni ničesar zagrešil.

V Tržiču, dne 27. grudnia 1898.

Odbor I. tržiškega del. konzumnega društva.

(Razpisuje) se mesto poštnege odpravnika na novo ustanovljenem c. kr. poštnem uradu v Srednji vasi pri Kočevju proti pogodbi in kavciji 200 gld., letna plača 150 gld., uradni pavšal 40 gld. in letni pavšal 200 gld. za vzdržavo šestkratne pešne zveze na teden med poštnim uradom in žel. postajo v Srednji vasi. — Prošnje v teku treh tednov na poštno in brzojavno vodstvo v Trstu.

(Poštnohranilnični uradniki) je leta 1897 na Dunaju bilo povprek 1346 oseb, k temu še 172 služnikov; dne 31. decembra 1897 službovalo je 261 državnih uradnikov, 258 po pogodbi nastavljenih uradnikov, 658 pomožnih uradnikov, 169 kalkulantin ali uradnikov spola ženskega, potem 56 uradnih in 39 pomožnih služnikov, 77 drugih služabnikov. V istem času je poštnohranilnični urad ogerski v Budimpešti rabil 131 uradnikov, 118 diurnistov, 29 služnikov.

Društva.

(Vabilo k občnemu zboru kmetijskega bralnega društva) za Št. Vid na Dolenskem, kateri bode dne 6. januarja 1899 ob štirih popoldne. Na dnevnem redu je: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajničarja. 4. Poročilo knjižničarja. 5. Posamezni nasveti. 6. Volitev v odbor. — K obilni udeležbi vabi odbor.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 28. decembra. Cesar se je povrnil danes zjutraj iz Eisenerza.

Dunaj, 28. decembra. V vseh deželnih zbiorih je bilo danes prebrano popolno jednako cesarsko sporočilo z zahvalo za čestitke povodom petdesetletnega vladarskega jubileja.

Dunaj, 28. decembra. »Wiener Abendpost« odgovarja na izvajanja raznih nemških listov glede odredbe trgovinskega ministra o rabi drugega deželnega jezika pri poštni in brzojavni upravi na Češkem, da se je s tem izvedla le določba obstoječih jezikovnih naredeb, na katere se je vlada dolžna ozirati. Ta čin ministra barona Dipaulija toraj ni nikaka posebnost.

Praga, 28. decembra. Cesarsko sporočilo ne obsega nobene točke, ki bi se dotikala češkega državnopravnega stališča, ter je podobno sporočilom na druge kronovine.

Praga, 28. decembra. Nemški poslanci se današnje seje niso udeležili vsled sklepa stranke, da se teh sej poslanci ne udeležé; za pozneje vodstvo zopet odločuje o taktiki.

Brno, 28. decembra. Dr. pl. Šroma je zadel mrtvoud. Danes mu je nekoliko bolje.

Budapešta, 28. decembra. V finančnem odseku je naglašal baron Banffy, da sta obe vladi pravočasno predložili nagodbene predloge, ki se pa radi nenormalnih parlamentarnih razmer niso mogle rešiti, vsled česar sta vladi prisiljeni poskrbeti za začasno mejsebojno ureditev.

Budimpešta, 28. decembra. Danes je bilo več dvobojev. Zjutraj sta se vdarila s samokresi poslanca Kubik in Venedy z nekrvavim izidom, ob desetih s sabljami deželnoobrambeni minister Fejervary in posl. Štefan Karoly z enakim izidom, ob dvanajstih tudi s sabljama posl. Gajary in Szemere; pri tem boju je bil Szemere nekoliko huje ranjen. Gajary mu je zadal dve rani na glavi.

Pariz, 28. decembra. Predsednik Faure je podpisal dekret, s katerim se imenuje Constans poslanikom v Carjemgradu.

Svila za plesne obleke po 45 kr.

do gld. 14-65 meter — is'otako črna, bela in barvena Hennebergova svila od 45 kr. do gld. 14-65 meter — iz najbolj modernih tkanin, barv in vzorcev. Na zasebne poštne in carine prosto na dom. Vzorci obratno. — Dvojni pisni portu v Švico. 54 5 4

Tovarne za svilo G. Henneberg
(c. in kr. dvorni založnik), Gurih.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Podavina v 24. urah v mm.
27 9 zvečer	743.0	-2.5	sr. szah.	oblačno	
28 7. zjutraj	740.2	+4.6	p. m. jzah.	oblačno	0.0
2. popol.	738.7	+6.0	"	"	

Srednja večerajna temperatura -5.4°, za 2.9° pod normalom.

Poslano.

Najpriročajši in zanesljiv opominjač dneva je in bo

Skladni koledar.

Imam v zalogi za leto 1899. lepega slovenskega komad po 60 kr., po pošti 65 kr.

I. Bonač,
Ljubljana.

909 1-1

Usojam si slavnemu občinstvu naznaniti, da prevzemam in izvršujem točne naročila na 294 37-37

kavo, čaj, olje, riž, makarone, delikatese, sadje, ribe, vina itd.

Posiljate v omotih po 5 kg. oddajam po pošti, ona od 30 kg. naprej pa po železnici s povzetjem.

Take posiljate se izplačajo vsakomur, posebno p. n. gg. krčmarjem, družinam in onim, ki rabijo za dom različne jestvine ali želé o raznih prilikah nabaviti si specialitete, katerih se na deželi ne dobi, ali pa le zelo drago, n. pr. morske ribe in rake, sveže sadje, fino olje itd.

Glavni moj namen je razposiljati dobro blago in po nizki ceni.

Cenke dopošljam radovoljno in brezplačno. Za p. n. gg. trgovce imam poseben cenik in morem dati blago po tako nizkih cenah, da se ne bojim konkurence.

Tudi sprejemam zastopstva in vsakojaka posredovanja.

Z odličnim spoštovanjem

Ernest Pegan v Trstu,
ulica S. Francesco št. 6.

Valentin Accetto,

zidarski mojster

v Ljubljani, Trnovski pristan 14,

se priporoča slav. občinstvu, prečast. duhovščini, gg. podjetnikom in društvom za vsa ter raznotera

zidarska dela.

Prodaja tudi iz lastne opekarne 588 35

opeko vseh vrst.

Najboljše in najzdravejše kadenje

je brezdvomno ono z

„Mörathon - om“.

Pristno le z varstveno znamko „otročjo glavo“.

Majhen zvezek zadostuje, da 5-6 zvezkov tobaka stori blagovkusnega, prijetnodisečega in zdravega.

Edini izdelovalec

Th. Mörath

v Gradcu,

prodajalnice dišav

„zum Biber“.

Za Kranjsko prodaja

na debelo **Fr. Pettauer**

v Ljubljani. — Mali zvezek 10 kr., velik 30 kr., 12 malih ali 4 veliki zvezki franko po povzetju gld. 1-26. 815 10-6

G. Piccoli,

dvorni založnik

Nj. svetosti

papeža

Leona XIII.

lekarnar „pri angelu“

v Ljubljani, Dunajska cesta.

Železnato vino.

Kemične analize odličnih strokovnjakov, kateri so v

železnatem vinu

lekarnarja Piccoli-ja v Ljubljani

zmiraj potrdili navedeno množino

železa, so najboljšje spričevalo ter

dajejo največje poročstvo za njega

učinek.

To vino je kaj dobro za slabo-

krvne, nervozne in vsled bolezni

oslabele osebe, za blede, sloke

(suhe) in bolehave otroke.

Cena pollitera steklenici 1 gld.

Naročila pošiljajo se z obratno pošto; poštino plačajo p. n. naročniki. 827 6

Ne jokam, ne stokam, ampak prodajam **solidno blago** po nizki, da, nižji ceni, kakor da bi mi bila oblastveno dovoljena

razprodaja.

Nimam treh, marveč samo jedno trgovino z lesno, kuhinjsko, sitarsko in drugo robo, žimo itd. itd.

Skrbel sem, da se roba o potresu ni pokvarila in je radi tega mi možno točno, solidno in cenó postreči.

Priporočam se za obila naročila z odličnim spoštovanjem

Matko Arko

v Ljubljani, Semeniško poslopje, poleg sadnega trga.

897 3-3

Pozor!

Pozor!

Originalno plzensko pivo!

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem opustil zastopstvo meščanske plzenske pivovarne, katero je prevzel Gradčan **F. Reim**, mesto tega sem prevzel

zastopstvo zadružne plzenske pivovarne

katero pivo je splošno priznано najboljšje od vseh plzenskih piv in katero posebno priporočajo zdravniki v dietne namene.

Priporočajoč se najtopleje belježim

Ivan Gorup.

Pisarna:

Šelenburgove ulice šte. 1. Telefon šte. 90.

908 5-1

Uradno dovoljena RAZPRODAJA

vrši se v moji novi prodajalnici v palači meščanskega bolniškega zaklada (kjer je bila Pakičeva trgovina na istem prostoru uže čez 70 let).

Nekaj blaga prodajal bom pod nabavno ceno, drugo pa po izdatno znižanih cenah.

Izkoriščal nisem nesrečni potres s tem, da bi prodajalnico v drugo ulico premestil in s takim činom svojemu že itak hudo prizadetemu bližnjemu škodoval. Vsaj je vendar v vsaki ulici, ako ne več, jedna prodajalnica gotovo vsako leto jedenkrat na razpolaganje. Težil sem samo po tem, da si ohranim stari prostor, za kojega sem pred desetimi leti 4000 gld. — odšteti moral.

Priporočajoč se svojim cenjenim starim odjemalcem, katere sem radi raznih meni provzročenih neugodnosti žalibože že tri leta pogrešal, in tudi novim v obila naročila zagotavljam, da bodem visokočastitim naročnikom s strogo solidnostjo in največjo paznostjo postregel.

Z odličnim spoštovanjem lastnik trdke:

M. Pakič,

prvi kranjski lesni, košariški in sitarski obrt v Ljubljani.

Ustanovljen leta 1822.

Odlikovan z zlatimi, srebrnimi in bronastimi državnimi in deželnimi darili.

Ljubljansko narodno meščanstvo

se uljudno pozivlje, da se v korist št. jakobsko-trnovske ženske podružnice sv. Cirila in Metoda

odkupi od voščil za praznike in novo leto.

Vplačila za ta namen sprejema radovoljno gospod J. Lozar, trgovec na glavnem trgu.

Odber št. jakobsko-trnovske ženske podružnice sv. Cirila in Metoda.

Služba organista (cecilijanca) in cerkvenika

je razpisana do novega leta.

Plače je okrog 450 gld.

Več se izve pri podpisnem cerkvenem predstojništvu

Župni urad v Št. Rupertu na Dolenjskem, dne 15. decembra 1898.

878 6-5

Jan. Mervec, župnik.

Na prodaj so

tri je križevi poti

jeden 95 cm. visok, velja gld. 65 —

drugi 130 cm. visok s križem in podstavkom vred. velja » 120 —

tretji 150 cm. visok, velja » 250 —

pri Fr. Toman-u, podobarju in pozlatarju v Ljubljani na Križevniškem trgu št. 1. 833 12-7

Dva sposobna pomočnika in učence

901 6-2

sprejme takol Ivan Demšar, kovač v Ljubljani.

Koverta s firmo

priporoča

,Katol. Tiskarna'

v Ljubljani.

Zaloga mestne elektrarne.

Naznanjam uljudno prečast. duhovščini in slav. občinstvu, da sem prevzel založništvo in izdelovanje

električnih svetilk mestne elektrarne.

V zalogi imam poleg lastno izdelanih cerkvenih oprav in cerkvenega orodja veliko različnih

lestencev, držajev in opor iz bronca, železa, stekla itd.

za električno razsvetljavo v cerkvah, sobah, dvoranah, delavnicah itd., izvršenih v najslovitějšíh tovarnah za električno pripravo. — Vsako naročilo izvršim točno in natančno po izvirnih tovarniških cenah.

Po nizki ceni prirejam stare lestence in svetilnice za električno razsvetljavo.

V obilna naročila se uljudno priporočam velespoštovanjem

Leopold Tratnik,

v Ljubljani, Sv. Petra cesta 27.

Ilustrovani katalogi in ceniki raznih sloviti tovarn so na ogled na razpolago.

Zastopstvo mestne elektrarne.

Primerna novoletna darila!

Ne spadajo v razprodajo:

Krasne novosti vozičkov za punčike, finih papirnatih in drugih jerbasev elegantnega kuhinjskega orodja, kot: omaric za dišave, solnic z vžgano slikarijo, ravno tako slikane ploče za serviranje itd.

Vse najceneje pri

M. Pakiču

palača meščanske imovine.

885 3-3

Dunajska borza.

Dne 28. decembra.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 35 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 » 25 »
Avstrijska zlata renta 4%	120 » 75 »
Avstrijska krona renta 4%	101 » 80 »
Ogerska zlata renta 4%	120 » 30 »
Ogerska krona renta 4%	97 » 80 »
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	935 » — »
Kreditne delnice, 160 gld.	362 » 25 »
London vista	120 » 65 »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59 » 02 1/2 »
20 mark	11 » 89 »
20 frankov (napoleonor)	9 » 56 1/2 »
Italijanski bankovci	44 » 25 »
C. kr. cekini	5 » 70 »

Dne 27. decembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	166 gld. 75 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159 » 25 »
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	193 » 50 »
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 » 20 »
Tisne srečke 4%, 100 gld.	137 » 75 »
Dunavske vravnave srečke 5%	130 » 25 »
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	108 » — »
Posojilo goriškega mesta	112 » — »
4% kranjsko deželno posojilo	98 » 25 »
Zastavna pisma av. osr. zem. kred. banke 4%	98 » — »
Priporitne obveznice državne železnice	220 » — »
» » južne železnice 3%	179 » 75 »
» » južne železnice 5%	125 » 50 »
» » dolenskih železnice 4%	99 » 50 »

Kreditne srečke, 100 gld.	202 gld. 50 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	170 » — »
Avstrijskega rubečega križa srečke, 10 gld.	19 » — »
Rudolfove srečke, 10 gld.	25 » — »
Salmove srečke, 40 gld.	86 » 50 »
St. Genois srečke, 40 gld.	84 » 50 »
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 » — »
Ljubljanske srečke	24 » 25 »
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	155 » 50 »
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v. 3530	— » — »
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	425 » — »
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	64 » 25 »
Splošna avstrijska stavbinska družba	114 » — »
Montanska družba avstr. plan.	198 » 45 »
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	177 » 50 »
Papirnih rubljev 100	127 » — »

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulanična izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„M E R C U R“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.